

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Missionis Anglicanæ Societatis Iesv

More, Henry

Avdomari, 1660

Seminarium Audomari, n. 6.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38320

huius nationis, subsidia sibi atq; Collegio Hispalensi ab Hispanis institutoribus 1594
 ex India appellentibus colligerent; tum ipsis Anglis, si qui ad nauigarent, re-
 ctæ Religionis fundamenta, quâ daretur opportunitate, explicarent, Captiuos
 etiam solarentur; quorum plurimos *Personius* in libertatē quâ prece quâ pretio
 afferuit; gratissimū ea propter hæc maria legentibus. In Lusitaniam deinde
 profectus locum obtinuit *Olyssipone*, ijdem de causis quibus ad Bætīm con-
 stituerat sedem; utque in eo portū (quoniam vicinior erat Angliæ) Sacer-
 dotes ex his Seminarijs proficilcentes in patriam, haberent vbi de nauiga-
 tione per otium prospicerent sine magno sumptu; cui sustentando *Dux Bra-*
gantie & eius Coniux primicentum nummū aureorum censum donaue-
 re. Ei sedē Præfectus est *Henricus Floydus*, quem secum *Personius* duxerat co-
 mitem, priusquam is Societati nomen daret. Scriptio etiam temporis haud
 parum impendit. Nam & ad historiam plurima adnotauit, & hæreticis Ca-
 tholicos non minus stylo quàm verbo & actione insectantibus, ea scripto
 reposuit, quæ & hos confirmarent, & illis sempiternam mendacijs & furoris
 notam inurerent. Quæ et si alperius quandoque visa sunt scribi, facilem ha-
 bet ea res exultationem: Nam aut iis plerumque visum est ita, qui maleuo-
 lis oculis Societatem intuentes vniuersa inde profecta carpebant; aut si Hæ-
 reticis; Quis ex illorum Magistris tam leuiter vnquam scribendo peccauit,
 qui lenissimè monenti iratus non sit? *Superbia enim modestissimo est intra-*
etabilis; tum, nolenti curari, medicamentum quodcunque alperum sit ne-
 cesse est. At *Personius*, comis cum esset, comitate ipsa, & aliquo quandoque
 facetè prolato fortassis offendit, At quem? eum sanè qui quod erratum est de-
 regi interpretatur infamiam, quantacunque cum lenitate expositum sit. Ipse
 qui prodijt de lute Regni & lucessione liber, quem nisi Hæreticum offendit
 (quanquam non tam ad *Personium*, quàm ad *Alanum*, ad *Francisum Ingle-*
field, & ad alios consimiles, is liber à *Personio* in Epistola ad amicū, & à Cam-
 deno verissimè reuocatur) ceruè *Iacobus Rex*, ad què maximè pertinuit, nullo
 signo ostenditur eo libro fuisse comotus. Eum fortassis offendit cuius nomen
 adscriptum est, *Robertum Doleman*: At id nomen, quoniam Anglicè sonat
 eum qui suam cuique partem diuidit, atq; distribuit, ideo fertur adscriptū, non
 ea ratione quod in mentem venisset Sacerdotē aliquem eo nomine appellari.

VI. *Gustianæ* familiae Principum luctuosus occalus Augiensis habitatio-
 nis rationes ita prostrauerat, vt diutius sustentandis nihil magnopere super-
 esset. Seminariorum verò duorum in Hispania numerum, & gloriam Duaco
 solo foueri posse quotannis exigua videbatur spes, quando Romam etiam
 mittendi venirent non pauci maturi Philolophis Theologisq; audiendis, neq;
 iam ex Anglia aut tant multi, aut tam idonei expectabantur, quàm cum an-
 nis anterioribus hæresis minimum fuerat corroborata: Vt etiam comper-
 tum fuerat eos qui ex Academijs leuiter instructi ad Catholicos se adiunxerāt,
 & paucorum deinde annorum studijs celeriter decursis Sacerdotio initiati
 reuertebantur in patriam, facilius à recto tramite in pristinos mores detor-
 queri,

Et Olyssipone.

Scribit etiam uarias

Perfobitus ad amicum 24. May. 1603. Cambdenus. A no Elizabethæ.

Seminariū Audomarrense.

1592. queri, quàm eos qui pietatem cum scientijs à teneris imbibentes radicibus firmioribus niterentur. Quod igitur Augij inchoatum aduersa Mæcenatum fortuna demolierat, alibi substruendum esse *Personio* persuasum fuit, quò Adolescentes quàm maturimè è prauorum dogmatum exemplorumque contagione erepti, atque in virtutis & scientiæ palæstram transpositi, vna cum bonarum literarum studiis pietatem haurentes, in humanitatis disciplinis ad excellentiam quandam perducerentur, & Philosophorum Theologorumque has scholas flore ingenij, ac Rhetorum Poëtarumque ornamentis illustrarent. Neque diu deliberandum fuit quibus in Regnis huic operi locus quaerendus esset, cum Gallia tumultibus quateretur, & Catholici Regis munificentia grandior quotidie euaderet ipsa opportunitate benefaciendi; commota præsertim vehementer recenti ex Anglia decreto teneros ab vberibus Adolescentes abripiendi, & heterodoxis institutoribus tradendi communi schismate inficiendos. Placuitque *Audomarenfis* ciuitas, tum Religione ac fide nunquam violata nobilis, tum vicinitate portuum commoda (nam æqualibus prope itineribus disiuncta est Caleto, Grauelinga, Duynkerca, vnde in Angliam facillima nauigatio) tum denique Cæli, soli, victus similitudine teneris adolescentum annis aptissima videbatur, à Batauorum verò incurfibus quàm longissimè diffita. Impetratis itaque à Rege Catholico ad sexdecim luenes Audomari alendos decem ducatis singulis mensibus in singula capita, & literis ad Mansfeldium (eo tempore Belgicarum Prouinciarum pro Rege moderatorem,) ad Richardottum etiam Concilij præsidem, ad Episcopum, & Magistratum Audomarensem, & alios, *Guiliemo Flacco* (quem *Personius* ex Italia acciuerat socium) restraditur conficienda. Is in Belgium cum venisset, cum *Oliuero Manaræo* Prouinciale, & Patribus Audomarenfibus communicato consilio, tradiditque à Rege literis, quâ potest diligentiam promouet, non multis initio incerti euentus nouum opus adiuuantibus. Nam alij locum aquis penè circumdatum damnabant, vt solo insalubri positum: Alij rem intuebantur, non vt nouam modò, in qua omnia in expectatione sunt, sed vt humilem, & abiectam, nequetantis dignâ curi: Alij externis hominibus, Anglis præsertim cum quibus bellum Hispano erat, ciuitate finitima recipiendis obstabant: etenim sint luenes ab omni suspitione immunes, at illis qui ea occasione in urbem irreperent quis præstare possit fidem? Quis deinde spondere de sumptu? In principijs enim feruet munificentia, friget perlæpe in progressu. *Alano* præterea Cardinali & *Barretto* Præfidi Duaceno non arridebat hoc nouum penè in conspectu domicilium; aliò enim auertendam iuuentutem, & subsidia verebantur, & suum isto non exonerandum sed euacuandum Seminarium. Conducta tamen domus est exigua primò, & iuenes initio septem, deinde 18. impositi: Quorum rem procurabat ipse *Flaccus*, addito *Nicolao Smithæo* ad regè das conscientias. Tum quoniam Rex auxerat pecuniâ ad duo millia ducatorum annuè percipienda ex vectigalibus ijs quæ in licentia importandi panni consistebant,

illisque

Regis literis ad Mansfeldium, & alios Anno 1593.

illisque qualibet de causa deficientibus, ex quibuscunque aliis certissimis gra-
rij sui rationibus, numerum vero alendorum iuuenum permittebat iudicio
Patrum Societatis Iesu, sub quorum disciplina eam fundabat domum, qua-
sita est amplior (quam nunc habitant Capucini) ac denique tertia, septin-
gentis quinquagintaempra libris nostratibus à Decano *Bersac*, quam iam ab
annis sexaginta in se derunt, plateâ Civitatis amplissima, aère libero, vicinita-
te honestissima, agro lat magno, atque à patrum Scholis modicè disjuncto.
Civitas nuperimè Gallorum afflicta incursionibus, & quæ nunquam sibi vi-
detur sat ab externo tuta, assueta præterea hybernis militum grauari; cum
Regi, post varia proposita impedimenta, pro potestate mandanti hos iuvenes
domo recipi, diutius non posset obistere; vt secura esset, datus est Rector Re-
gi subditus; vt impetrata ipsa parceret, nulla vel prece vel ratione passa est indu-
ci, vt quæ ædes emptæ, vel in futurum emi contingeret, à militum seruitute essent
liberæ: Itaque Rector datus est Rege assentiente *Ioânes Foucart* Gallo-belgæ;
seruitus hodieq; manet, eodemq; quò ante emptionem oneratur domus milite.

VII. Creuit tamen istud cum die Seminarium & numero, & re, & ædi-
ficiis coemptis, & factis; & quod in primis spectatum fuit, pietate ac literis.
Nam ab initio cum optimis vicinarum nationum ingeniis in florentissima
tunc temporis Patrum Belgarum schola pari loco contendebat; & annis con-
sequentibus postquam domesticos intra parietes studiorum palæstra consti-
tuta est, græcis latinisque literis tam assiduam, tamque felicem operam naua-
uit copiosa iuuentus, vt in longinquas Regiones fama propagata, laudi suæ &
gloriæ doctissimorum hominum adiunxerit admirationem. Etenim *Egidius*
Schoondoncku Brugensis, post *Foucartium* Rector, vir natus factusque ad
Iuuentutem rectissimis præceptis informandam, eò collimabat vt quos ac-
ceperat optimarum disciplinarum capacissimos, hos aut redderet Patriæ, aut
ad altiora Romam studia, aut in Hispaniam dimitteret, non leuiter tinctos,
sed omnibus humaniorum literarum ornamentis conspicuos. Itaque à primo
confestim limine græca iungebat latinis, & balbutientes cum iucunditate
audiebat & cum laudis præmio. Tum cum verborum aliquam copiam didi-
cissent, docebat ex altiori loco super mensa interpretari faciliora quædam
vel ex nouo testamento Græco, vel ex *Isocrate*, *Chrysostomo*, & similibus;
Modò vt ex Græco Latinè redderent, modò vt facerent ex Latino Græcum.
Aliquantulum deinde progressis dabat argumenta quædam, seu Theses, de
quibus ex præcogitato primum, tum etiam ex tempore disputarent, vno af-
firmante, altero negante, & probationes alterius refellente, verbis primo loco
græcis prolata sententia, tum eadem latinè enuntiata. Ita factum est vt cum
mediæ supremaque Grammaticæ huiusmodi exercitationes miscerentur, ad
Poëtarum, Rhetorumque scholas euecti promptissimè de re qualibet repente
proposita vtrâque lingua disceptarent. Quod cum externi ad mensam voca-
ti experirentur (nam ipsi proponebant quam vellent thesim) nemo erat qui
ingenio, industriæ, promptitudini denique & gratiæ plausum non daret

1594.
Regis licen-
tiam ad Br-
nestum 4.
Martij.

Eius incre-
menta &
splendor.

Egidij
chondor-
chi laus.